
TEXT-CRITICAL NOTES TO CONSTANTINE OF PRESLAV'S *DIDACTIC GOSPEL*

Ekaterina Dikova

Ministry of Education, Youth and Science

B&C
BASH

Institute of Balkan Studies
and Center of Thracology
Bulgarian Academy of Sciences

<https://uchitelnoevangelie.eu/>

THE TEXT

Didactic Gospel (889 – 893)

THE TEXT

Didactic Gospel (889 – 893)

- Synodal copy (Russian, late 12th c., GIM 262) – *Syn*
- Gilferding copy (Serbian, 1286, RNL 32) – *Gilf*
- Hillandar copy (Serbian, 1344, Hill. 385) – *Hill*
- Vien copy (Serbian, 14th c., ÖNB 12) – *Wien*

HINTS FROM VARIANT READINGS

HINTS FROM VARIANT READINGS

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЪНАГА ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВІАЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЫ• СЪЛОЖИХОМЪ
СЛОВЕСА СН•

HINTS FROM VARIANT READINGS

Manuscript	Variant reading
<i>Syn</i> (f. 182d19-20)	ПЛОТОНЬСКЪИМН
<i>Gilf</i> (f. 125a4)	ПЛАТОН'СКЫМН
<i>Hill</i> (f. 100b4-5)	ПЛАТОНЬСКЪИМН
<i>Wien</i> (f.240d23-24)	ПЛАТОНОСЬСКЫМН

ОБЪЩАХОМЪ БО СѦ ВЪ НАЧАТЪЦѢ• НЕДѢЛЬ-
СКАЯ ЕВАНГЕЛІА ПРЕЛОЖИТИ:• ДА СЪ ЛЮБЪВЬЮ
ПРИИМЕТЕ• ТАКОЖЕ И ПРИЕМЛЕТЕ• ВАШЕ БО ДѢЛО
СЕ ЕСТЬ• И ВАШЕЮ ВѢРОЮ ИСТАКАНО• ПСАНО БО
ЕСТЬ• *ВСЕ ЕЛНКО АЩЕ ПРОСИТЕ ВѢРЮЩЕ ПРИИ-*
МИТЕ• НЕ ХЫТРОСТЬЮ БО НАШЕЮ• ПРЕЛОЖЕННЕ
СЕ БЫ^Ѣ• НЪ МОЛИТВАМИ ВАШИМИ• САМИ БО ВЫ
СЪВѢДѢТЕЛЬСТВОВАЕТЕ ТАКО НЕ ХЫТРОСТНЮ
ВЪШЬНАЯ ПРЕМОУДРОСТІИ НИ СЪВІАЗАНІЕМЪ
ВѢТНИСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЪСКЪИМИ СЛОВЕ-
СЫ• СЪЛОЖИХОМЪ СЛОВЕСА СИ• НЪ ВЪШЬНИИ
ПРЕМОУДРОСТНИ ПОМОЛШЕ СЯ• *ОТЪЦЮ СВѢ-*
ТНАЪ(!)• ОТЪ НЕГОЖЕ ВСАКО• *ДААНЪЕ БЛГО*•
И ВСАКЪ ДАРЪ СЪВРЪШЕНЪ• *СЪВЪШЕ СЪ-*
ХОДНЪ ПРОСИТИМЪ•

We promised at the beginning to translate the Sunday Gospels. So that you accept this work with love – as you receive it – because it is yours and is woven with your faith. For it is written: *if you believe, you will receive whatever you ask in prayer* (Mathew 21:22). It was not by our skill that this translation came about, but by your prayers. For you yourselves are witnesses that it was not by the art of external wisdom, nor by oratory, nor by Platonic speeches, that we composed these words, but by praying to the Highest Wisdom, *the Father of lights*; and from Him is every good and perfect gift, coming down from above (James 1:17) upon them that ask.

НЕ ХЫТРОСТНЮ ВЪШЬНАЯ ПРЕМОУДРОСТІН НИ СВЪВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЫ•

НЕ ХЫТРОСТНЮ ВЪШЬНАЯ ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВІАЗАННЕМЪ
ВѢТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМИ СЛОВЕСЫ•

НЕ ХЫТРОСТНЮ ВЪШЬНАЯ ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВІАЗАННЕМЪ
ВѢТННСКЪМЪ НИ *ПЛАТОНЬСКЪИМИ СЛОВЕСЫ•

НЕ ХЫТРОСТНЮ ВЫШЬНАЯ ПРМОУДРОСТІН НИ СВЪВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЫ• СЪЛОЖНОМЪ
СЛОВЕСА СН•

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЪНАТА ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЪСКЪИМЪ СЛОВЕСЪ • СЪЛОЖИХОМЪ
СЛОВЕСА СН •

ἄνωθεν σοφία ? ΙΑΚΩΒΟΥ 3:17 Greek NT: Nestle 1904

CONSIDERING INTERTEXTUALITY

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЪНАЯ ПРΕΜΟΥΔΡΟСТІΗ НН СЪВІАΖΑΝΗΕΜЪ
ВЪТНΗΣΚΤΑΜЪ НН ΠΛΟΤΟΝЪСΚΤΗΜΗ СЛОВЕСЪ • СЪΛΟЖΗΧΟΜЪ
СЛОВЕСΑ СΗ •

ἄνωθεν σοφία ? ΙΑΚΩΒΟΥ 3:17 Greek NT: Nestle 1904

ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστίν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς,
εὐπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος.

But the wisdom from above is first pure, then peaceable, gentle, and easy to be intreated, full of mercy and good fruits, without partiality, and without hypocrisy.

CONSIDERING INTERTEXTUALITY

НЕ ХЪТРОСТНЮ ~~ВЪШЪНАА~~ ВЪШЪНАА? ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВІАЗАННЕМЪ
ВѢТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЫ • СЪЛОЖНОМЪ
СЛОВЕСА СН •

CONSIDERING INTERTEXTUALITY

НЕ ХЪТРОСТНЮ ~~ВЪШЪНА~~ ВЪНЪШЪНАТА? ПРЕМОУДРОСТІН НИ СЪВІАЗАННЕМЪ
ВЪТНЕСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЪСКЪИМЪ СЛОВЕСЪ • СЪЛОЖИХОМЪ
СЛОВЕСА СН •

ἔξωθεν σοφία/ θύραθεν σοφία ? Patristic texts from 4th c. on

to refer to non-Christian – external to Christianity – philosophy

HINTS FROM VARIANT READINGS

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЬНАА ПРЕМОУДРОСТІН НИ СВЪВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЪ• СЪЛОЖНОМЪ
СЛОВЕСА СН• (*Syn, Hill, Wien*)

HINTS FROM VARIANT READINGS

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЬНАГА ПРЕМОУДРОСТІН НИ СВЪВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЬСКЪИМЪ СЛОВЕСЫ• СЪЛОЖНОМЪ
СЛОВЕСА СН• (*Syn, Hill, Wien*)

НЕ ВЪ ХЪТРОСТНЮ ННЪШЬНАГА ПРЕМОУДРОСТІН (*Gilf*)

HINTS FROM VARIANT READINGS

НЕ ХЪТРОСТНЮ ВЪШЪНАГА ПРМОУДРОСТІН НН СВЪІАЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НН ПЛОТОНЪСКЪНМН СЛОВЕСЫ• СЪЛОЖНХОМЪ
СЛОВЕСА СН• (*Syn, Hill, Wien*)

НЕ ВЪ ХЪТРОСТНЮ ННЪШЪНАГА ПРМОУДРОСТІН (*Gilf*)

*ХЪТРОСТНЮ ВЪ ННЪШЪНАГА > *ХЪТРОСТНЮ ВЪНЪШЪНАГА

HINTS FROM VARIANT READINGS

НЕ ХЪТРОСТНЮ *ВЪНЪШЪНГА ПРМОУДРОСТІН НИ СВЪЗАННЕМЪ
ВЪТННСКЪМЪ НИ ПЛОТОНЪСКЪНМН СЛОВЕСЫ• СЪЛОЖНХОМЪ
СЛОВЕСА СН• (*Syn, Hill, Wien*)

НЕ ВЪ ХЪТРОСТНЮ ННЪШЪНГА ПРМОУДРОСТІН (*Gilf*)

*ХЪТРОСТНЮ ВЪ ННЪШЪНГА > *ХЪТРОСТНЮ ВЪНЪШЪНГА

НЕ ИМАТИ СѦ ЗА ЗЪЛЪИѦ ВѢЩИ НЪ ВСИ ОУТРЪНАГО И ВЪШЪНАГО
ЧЛВКА ОЧНСТНИМЪ СѦ• ДА БОУДОУЩИНХЪ БЛГЪ НАСЛАДНИМЪ СѦ• (28,Syn,f.134a5-10)

CONSIDERING INTERTEXTUALITY

НЕ НМАТН СѦ ЗА ЗЪЛЪНА ВѢЩН НЪ ВСН ОУТРЪНАГО И ВЪШЪНАГО
ЧЛВКА ОЧНСТНМЪ СѦ• ДА БОУДОУЩННХЪ БЛГЪ НАСЛАДНМЪ СѦ•

ТѢМЪЖЕ НЕ СЪТОУЖАЕМЪ СН НЪ АЩЕ И ВЪНѢШЪННН НАШЪ ЧЛВКЪ РАСТЛѢВАЕ
ТЪ НЪ ВЪНОУТРЪННН НАШЪ ОБНАВЛАЕТЪ СѦ ДНЕ ДНЕ (2 Corinthians 4:16)

ἡμᾶλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν
ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα.

but indeed if our outward man is being brought to decay, yet our inner self is
being renewed day and day

НЕ ИМАТИ СѦ ЗА ЗЪЛЪНА ВѢЩН НЪ ВСИ ОУТРЪНАГО И ВЪШЬНАГО
ЧЛВКА ОЧНСТНИМЪ СѦ• ДА БОУДОУЩИНХЪ БЛГЪ НАСЛАДНИМЪ СѦ•

НЕ ИМАТИ СѦ ЗА ЗЪЛЪНА ВѢЩН НЪ ВСИ *ЖТРЪНАГО И *ВЪНѢШЬАГО
ЧЛВКА ОЧНСТНИМЪ СѦ• ДА БОУДОУЩИНХЪ БЛГЪ НАСЛАДНИМЪ СѦ•

21, Syn. F. 109a02-109a08

ЗЪДАТЕЛІА ЖЕ ОУУНТЕЛІА
НЮДѢНСКЪІ ЕЖЕ НЕЗЕКНЛЪ РЕУЕ•
ЗНЖДЮЩЕН СТѢНОУ• Н
ПОМАЗАЮЩЕ Ю БЕЗОУМНІЕМЪ•

Cramer, I, 175. 26, Chrys 58

οἰκοδόμουντας δὲ, τοὺς
διδασκάλους τῶν Ἰουδαίων·
{ὁ καὶ Ἰεζεκιήλ φησιν· *Οἱ*
οἰκοδομοῦντες τὸν τοῖχον, καὶ
ἀλείφοντες ἀναρτύτως. Ch}

ΒΕΖΟΥΜΗΕΜΒ

ἀναρτύτως

Digitální portál staroslověštiny

2

Přihlásit

★ Slovník jazyka staroslověského

[2/2] Z vyhledaných:

ΒΕΖΟΥΜΗΕ, -ηια π.

occurring in Zogr Mar Psalt Euch Cloz Supr Apost Parim Gl Napis Meth Chrabr Nicod

1. *nerozum, pošetilost, bláznovství; foolishness, madness, nonsense; безумие; Unvernunft, Unbesonnenheit, Torheit*; — ἀφροσύνη, ἄνοια, ἄγνοια, ἀπόνοια, ἀρενοβλαβία, παραφρονία, ἀγνωμοσύνη, μωρία, τύφλωσις τοῦ νοός; — stultitia, insipientia, insania, infantia, quid stultum: вѣсмръдѣшиа сѣа і сѣгншиа раны моѣа • отъ лица безоумиѣ моего ἀπὸ προσώπου τῆς ἀφροσύνης μου Ps 37, 6 Sin Pog Bon Lob, Euch 76a 14, βέμιητ Par; в<о>же ты оувѣдѣ безоумье мое ἔγνωσ τὴν ἀφροσύνην μου Ps 68, 6 Sin Pog Bon Lob, βέμιητ Par; отъ таково безоумиа отъстѣпннн τῆς ἀνοίας ἀποσχέσθαι Supr 29, 25; юдеями оубо съблзнь • елином же безоумие мωρίαν 1C 1, 23 Slepč Šiš (вогнестъ Christ Ochr, om. Mak); възврани пр<о>рокоу безоумиа τὴν ... παραφρονίαν 2P 2, 16 Christ Slepč Šiš; ♦ въ безоумии, въ безоумие παραφρονῶν, ἐν ἀφροσύνῃ; stultus: доколѣ прѣвѣivate (sic!) въ безоумии парафронуѣтес Supr 33, 28; не страх ли твои естъ • в безоумие ἐν ἀφροσύνῃ stultus Job 4, 6 Gl; — cf. βουηство, ГЛОУПОСТЬ, НЕЧОУВѢСТВІЕ, ѦРОДСТВО.

2. *zběsilost, zloba; fury, anger; неистовство, злость; Tollheit, Bosheit*; — ἄνοια, ἀγνωμοσύνη, μανία, ἀπόνοια; insipientia, ingratus animus, arrogantia, dementia, iniquitas, var. nequitia, insania (sceleris): они же исплнншиа сѣа безоумиѣ ἐπλήσθησαν ἀνοίας L 6, 11 Zogr Mar; сѣмлате сѣа оубо зѣра безоумиѣ оученича ἀγνωμοσύνην Cloz 3b 8; понеже не прѣста юда отъ того стюда, ни юдѣи отъ того безоумиѣ τῆς ... ἀγνωμοσύνης Cloz 5a 24sq; велико безоумие словесе ἢ ἀπονοία Supr 412, 5 (вельѣ дрѣзостѣ вельѣ вестюудѣ Cloz 4b 30sq); толма много вѣсполѣ се безоумие юденско iniquitas, var. nequitia Nicod 29, Stojanović 120, 14; — cf. ΒΕΖΑΚΟΝΗΕ, НЕИСТОВѢСТВО.

Notes: въ тѣщѣ трѣдѣхъ сѣа безоумие • и въ чтоже възддхъ крѣпостѣ еіς μάταιον Is 49, 4 Grig (correctly вѣтоуе Zach Lobk); разора же сѣ нинѣ севирово и пирово безоумие συμμορίαν sodalitatem Napis 100b 7 (the translator read συμμορίαν as συμμορίαν).

LSJ

Search 698,583 pages

Transliteration A: anártytos

Transliteration B: anartytos

Transliteration C: anartyt

English (LSJ)

ἀνάρτυτον, unseasoned, of food, Phld. *Mus.p.53 K.*, Diogenian. 2.12, *Sm.Jb.6.6*; ἀνάρτυτος βίος cj. Coraës in *Ath.12.511d*.

→ Abbreviations: [ALL](#) | [General](#) | [Authors & Works](#)

Spanish (DGE)

-ov

I 1 insulso, soso, βρωμα Phld. *Mus.p.53K.*, cf. Diogenian.1.2.12, *Sm.Ib.6.6*.

2 del mortero no fraguado *Sm.Ez.13.11*.

II adv. ἀναρτύτως = sin fraguar del mortero, *Sm.Ez.13.10* en *Chrys.M.58.642*.

LBG ohne den Mörtel anzurühren, ohne den Mörtel zu mischen

21, Syn. F. 109a2-8

ЗЪДАТЕЛІА ЖЕ ОУΨΗΤΕΛІА
НЮДѢНСКЪІ ЕЖЕ НЕЗЕКІІЛЪ РЕУЕ•
ЗНЖДЮЩЕН СТѢНОУ• Н
ПОМАЗАЮЩЕ Ю БЕЗОУМНІЕМЪ•

Cramer, I, 175. 26, Chrys 58

οἰκοδόμουντας δὲ, τοὺς
διδασκάλους τῶν Ἰουδαίων·
{ὁ καὶ Ἰεζεκιήλ φησιν· *Οἱ*
οἰκοδομοῦντες τὸν τοῖχον, καὶ
ἀλείφοντες ἀναρτύτως. Ch}

EZE 13:10

10... καὶ οὗτος οἰκοδομεῖ τοῖχον καὶ αὐτοὶ ἀλείφουσιν αὐτόν εἰ
πεσεῖται.

10... съ же съграждаеть стѣнѣ • а оны помазуютъ ѿ • аще се паде

CONSIDERING INTERTEXTUALITY

БЕЗОУМНІЄМЪ > *БЕЗМѢШЕННІЄМЪ ? *БЕЗМАЗАННІЄМЪ ?

ΟΥΓΟΤΟΒΗΜΉ; ΟΥΓΟΤΟΒΗΤΉ

αἰδεσθῶμεν; αἰδεσθήσεται

Digitální portál staroslověnštiny 2 ... Přihlásit

Slovník jazyka staroslověnského [4/2] Z vyhledaných

ΟΥΓΟΤΟΒΑΤΗ, -аѡъ, -аиѡши pf., rarely also ipf.

occurring in Ev Psalt (incl. Eug) Euch Cloz Supr Apost Apoc Parim Gl Služ Const VencNik Bcs Nicod Vit Ben

1. *připravít, přichystat; to prepare, to get ready; приготовить, подготовить; vorbereiten, zubereiten*; — *έτοιμάζειν, προετοιμάζειν, σκευάζειν, παρασκευάζειν, κατασκευάζειν, εὐτρεπίζειν, (ἀπαγγέλλειν)*, pass. *έτοιμον εἶναι*; *parare, praeparare, construere, proponere, (repromittere)*: жѣнты ... оуготоваша ароматы и мѣро ѣтоимаасан L 23,56 Zogr Mar; кѣде хоштеши и оуготоваемиъ ти ѣсти пасха ётои́масомен Mt 26,17 Zogr Mar As Sav Ostr; браци оубо оуготовани сѣтъ ѡ мѣн гáмос ётои́мос ёстин Mt 22,8 As, бракъ оуготованъ естъ Euch 106b 4, Ostr Nik (готовъ етъ Mar Zogr); оуготоваша стрѣлы въ тоуѣ ётои́масан Ps 10,2 Sin Pog Bon Lob Par; и коѡа оседѣлангы оуготова • и оубрѣтъ готовы въсѣдѣ повѣже прохотои́макеи Supr 51,3; трѣпеза оуготова са • брашна готова (ѡ нуμφѡν παρεσκευάσται) Supr 470,25sq; наслѣдите оуготованѡе вамиъ цѣсарѣвѣсѣвѣне • отъ сѣложениѣе воего мира тѣн ѣтои́масмѣннѣн ѡмѣн βασιλείαν Mt 25,34 Zogr Mar As Sav Ostr; подажди же и оуготоваѡшнниаъ се • вѣсѣ прошеииѣ • ѣже на сѣвѣпакѣшнне ниаъ тоѣс еὐτρεпѣисаσι таῦτα Euch 13a 22sq; прииметъ вѣнъць животоу́нъин, иже оуготова гѣподѣ люваѡиенъ и ёлпγγεἰλατο Ja 1,12 Christ (ωѣѣца Slepč); поидѣте внидѣте браты моиани • и оуготованите пѣтъ мои σκευάσατε Is 62,10 Grig 95a 16sq, Zach 227aα 15sq Lobk (оуготовите Grig 98b 23, Zach 218aβ 12sq); ♦ прѣжде оуготовати *προετοιμάζειν, проκαταρτίζειν; praeparare, prius parare*: да сѣкажетъ богаѣство славы своєю на соудѣхъ мѣнѡсѣти, иже прѣже оуготова въ славоу прохотои́масан R 9,23 Christ Slepč Šiš; — да прѣжде приидѣ къ вамиъ • и прѣдѣждоу оуготовати прѣжде възвѣщениѡе влѡгѡсловениѡе ваше ѡна ... проκαταρτίσωσιν 2C 9,5 Slepč (да ... прѣже оуготовати Christ Šiš);

refl. *připravít se, přichystat se; to get ready, to prepare osf.; приготовитьсь, подготовиться; sich (vor) bereiten, sich bereitmachen; έαυτὸν έτοιμάζειν, έτοιμάζεσθαι, παρασκευάζεσθαι, ёπισκευάζεσθαι*; se parare, se praeparare, parari, praeparari, moliri: πο

https://lsj.gr/wiki/αιδεομαι

LSJ Search 698,584 pages

English (LSJ)

and poet. αἰδομαι Hom., etc., Ep. imper.

A αἰδεῖο Il.24.503, Od.9.269; part. αἰδόμενος Hom. and Trag. (lyr.); imper. αἰδεο Il.21.74: impf. ἠδοῦντο A. Pers. 810, etc., αἰδέοντο Pi.P.9.41, poet. αἰδετο Il.21.468, AP.4.106: fut. αἰδέσομαι Il.22.124, Att., Ep. αἰδέσομαι Od.14.388; αἰδεσθήσομαι D.C.45.44, Gal.1.62, (ἐπ-) E. IA 900: aor. Med. ἠδεάμην, Ep. αἰδ- Od.21.28, Att. (v. sub fin.), Ep. imper. αἰδεσαι Il.9.640; aor. Pass. ἠδέσθην Hom., etc., and in Prose, Ep.3pl. αἰδέσθην Il.7.93: pf. ἠδεσμαι (v. sub fin.): Act. only in καταιδεω, q.v.:—to be ashamed, c. inf., αἰδεσθην μὲν ἀνήνασθαι δεῖσαν δ' ὑποδεχθαι Il.7.93; αἰδέομαι δὲ μίσγεσθ' ἄθανάτοισι 24.90; αἰ. γὰρ γυμνοῦσθαι Od.6.221: less freq. c. part., αἰδεσαι μὲν πατέρα προλεῖπων S. Aj. 506, cf. Plu. Aem.35: c. dat., μὴ αἰδοῦ τῷ εὐκόλῳ Philostr. Ep. 19: abs., αἰδεσθεῖς = from a sense of shame, Il.17.95.

2 mostly c. acc., stand in awe of, fear, especially in moral sense, αἰδεῖο θεοῦς Il.24.503, Od.9.269; Τρώας Il.6.442, cf. Od.2.65, etc.; ἀλλήλους αἰδεῖσθε show a sense of regard one for another, Il.5.530; οὐδὲ θεῶν ὅπιν αἰδέσατο Od.21.28; αἰδεσαι μέλαθρον = respect the house, Il.9.640; freq. of respect for suppliants, Il.22.124, cf. Hdt. 7.141; ἐχθρὸν ᾧδ' αἰδεῖ νέκυν; S. Aj. 1356; τόνδ' ὄρκον αἰδεσθεῖς Id. OT647, cf. 1426:—in Pi. P.4.173 αἰδεσθέντες ἀλκάν regarding their reputation for valour, i.e. from self-respect, cf. ἐωυτὸν μάλιστα αἰδεῖσθαι Democr.264: abs., τὸ αἰδεῖσθαι = self-respect, Id.179; in Prose, Δία αἰδεσθέντες Hdt.9.7. ᾧ φοβοῦμαι γε... τοὺς μοχθηροῦς (οὐ γὰρ δήποτε εἴποιμ' ἄν ὡς γε αἰδοῦμαι) Pl. Lg. 886a, cf. Euthphr. 12b, Phdr.254e; later αἰ. ἐπὶ τι D.H.6.92; ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως have compassion upon, show mercy, Plu. Cim.2.

II respect another's misfortune, feel regard for him, μηδέ τί μ' αἰδόμενος... μηδ' ἔλεαιρων Od.3.96 (cf. 1.2); αἰ. τὴν τῶν μηδὲν ἀδικούντων εὐσεβείαν Antipho 2.4.11; esp.

2 as Att. law-term, to be reconciled to a person, of kinsmen who allow a homicide to return from exile, Lex ap.D.43.57; ἐὰν ἐλὼν τις ἀκουσίῳ φόνου... αἰδέσθαι καὶ ἀφῆ D.37.59, cf.38.22; αἰδοῦμενος Pl. Lg. 877a; ἠδεσμένος D.23.77.

3 of the homicide, obtain forgiveness, D.23.72 codd. αἰδέσιμος, ov, exciting shame or respect, venerable, M. Ant.1.9 (Sup.), Aristid.2.99J. (Sup.), Hierocl. in CA13p.448M. (Comp.): c. dat., Aristid.Or.37(2).6; as honorary title, PFlor.15.6 (vi A. D.); τοῦ προσώπου τὸ αἰδέσιμον Luc.Nigr.26; holy, Paus.3.5.6. Adv. αἰδεσίμως = reverently, Ael.NA2.25.

→ Abbreviations: ALL | General | Authors & Works

Contents hide

- 1 English (LSJ)
- 2 Spanish (DGE)
- 3 French (Bailly abrégé)
- 4 Dutch (Woordenboekgrieks.nl)
- 5 German (Pape)
- 6 Russian (Dvoretsky)
- 7 Greek (Liddell-Scott)
- 8 English (Autenrieth)
- 9 English (Slater)
- 10 Greek Monotonic
- 11 Middle Liddell

DIRECT CONTEXT

ΟΥΓΟΤΟΒΗΜΤЪ ὙΛΒΚΟΛЮΒЮ ΠΡΗΖΤΒΑΒΤΨΑΓΟ• Η ΗΚΤΟ ΖΕ ΗΑΣΤ ΟΣΤΑΝΙ
СКΒРНЬНЪΙ ΡΗΖΤΙ ΗΜΤΙ• (22, Syn, f.114c1-7)

αἰδεσθῶμεν τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ καλέσαντος, καὶ μηδεὶς ἡμῶν
μενέτω ῥυπαρὰ ἔχων ἱμάτια,

DIRECT CONTEXT

ΟΥΓΟΤΟΒΗΜΤЪ ὙΛΒΚΟΛЮΒЮ ΠΡΗΖЪΒΑΒΤЪШАГО• Η ΗΚΤЪТО ЖЕ НАСЪ ОСТАНИ
СКВЪРНЪНЪΙ ΡΗΖΥΙ ΗΜΥΙ• (22, Syn, f.114c1-7)

αἰδεσθῶμεν τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ καλέσαντος, καὶ μηδεὶς ἡμῶν
μενέτω ῥυπαρὰ ἔχων ἱμάτια,

ДЪРΖНОВЕННІА ЖЕ Η ΚΡΈΠΟСΤΗ ΝΕ ΗΜΑΜΤЪ• НЪ Η СΤЖДА ПЪЛНА ΗСМЪ• ОΒΑΥΕ
НЕ ΗСТО ΒΕСΤΟΥДЪЕ• ΖΑ ΜΟΛΗТВЖ ПР'ЕДЪЛАΓАЮ• ΟΥΓΟΤΟΒΗΤЪ ΜΗ
ДЪРΖНОВЕНІЮ• (25, Syn, f.124a10-21)

Παρρησίαν μὲν καὶ ἰσχὺν, φησὶν, οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ αἰσχύνης
γέμω· ἀλλ' ὅμως αὐτὴν τὴν ἀναισχυντίαν ἀντὶ ἱκετηρίας
προβάλλομαι αἰδεσθήσεταιί μου τὴν παρρησίαν.

DIRECT CONTEXT

ΓΟΒΪΤΗ - αϊδέομαι

DIRECT CONTEXT

*ΟΥΓΟΒΗΜЪ ΨΛΒΚΟΛЮΒЬЮ ΠΡΗΖЪΒΑВЪШАГО• Η ΗΚЪΤΟ ЖЕ НАСЪ ОСТАНИ
СКВЪРНЪНЪΙ ΡΗΖЪΙ ΗΜЪΙ• (22, Syn, f.114c1-7)

αίδεσθῶμεν τὴν φιланθρωπίαν τοῦ καλέσαντος, καὶ μηδεὶς ἡμῶν
μενέτω ῥυπαρὰ ἔχων ἱμάτια,

ДЪРΖНОВЕНІА ЖЕ Η ΚΡΈΠΟСΤΗ ΝΕ ΗΜΑΜЪ• ΗЪ Η СΤЖДА ПЪЛНА ΗСМЬ• ОΒΑΥΕ
НЕ ΗСΤΟ ΒΕСΤΟΥДЬЕ• ΖΑ ΜΟΛΗТВЖ ПР'ЕДЪЛАΓАЮ• *ΟΥΓΟΒΗΤЪ ΜΗ
ДЪРΖНОВЕНІЮ• (25, Syn, f.124a10-21)

Παρρησίαν μὲν καὶ ἰσχὺν, φησὶν, οὐδαμῶς, ἀλλὰ καὶ αἰσχύνης
γέμω· ἀλλ' ὅμως αὐτὴν τὴν ἀναισχυντίαν ἀντὶ ἱκετηρίας
προβάλλομαι αίδεσθήσεταιί μου τὴν παρρησίαν.

DIRECT CONTEXT

αἰδέομαι - οὐροβία

CONCLUSIONS

CONCLUSIONS

- Reconstructible forms are not translator's faults

CONCLUSIONS

- Reconstructible forms are not translator's faults
- They help better understand the text

CONCLUSIONS

- Reconstructible forms are not translator's faults
- They help better understand the text
- They aid any glossary of the text

CONCLUSIONS

- Reconstructible forms are not translator's faults
- They help better understand the text
- They aid any glossary of the text
- Should be given with *

- **ВЪНЪШЪНЬ (2)**

Ø (2): 28/134a09* 39/182d14*

- **ВЪНЪШЪНЬ (2)**

Ø (2): 28/134a09* 39/182d14*

- **ΟΥΓΟΒЪΤΗ (2)**

αίδέομαι (1 + 1^{var}): 22/114c1*; 25/124a19*Ch

■ **ВЪНЪШЪНЬ (2)**

Ø (2): 28/134a09* 39/182d14*

■ **ΟΥΓΟΒΪΤΗ (2)**

αίδέομαι (1 + 1^{var}): 22/114c1*; 25/124a19*Ch

■ **αίδέομαι (5 + 1^{var})**

ΓΟΒΪΤΗ (2): 5/28a14; 16/78a11

ΠΟΡΑΜΛΙΑΤΗ cΛ → ΠΟΡΑΜΛΙΑΤΗ (1): 21/108b4

ΣΤΥΙΔΪΤΗ cΛ (1): 6/40d15 » [ΟΥΣΤΥΙΔΪΤΗ cΛ^{GH}]

ΟΥΓΟΒΪΤΗ (2): 22/114c1*; 25/124a19*Ch

ΟΥΣΤΥΙΔΪΤΗ cΛ (1^{var}): 6/40d15^{GH} » ΣΤΥΙΔΪΤΗ cΛ S

THANK YOU!

QUESTIONS?

e.dikova@balkanstudies.bg
<https://uchitelnoevangelie.eu/>